Plsťař/plsťařka (kód: 31-037-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Plsťař
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v pracovních a technologických postupech při výrobě plsti	3
Výroba kloboučnické plsti	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 15.01.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v pracovních a technologických postupech při výrobě plsti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat stanovené parametry plstěných polotovarů/výrobků podle průvodky s informacemi o výrobku	Praktické předvedení
b) Zjistit a odstranit vady plstěných polotovarů/výrobků	Praktické předvedení
c) Sestavit postup pracovních operací pro daný druh plstěných polotovarů - srstěných, nebo vlněných	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výroba kloboučnické plsti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést obsluhu plásticího stroje, tj. uvést stroj do chodu, připravit zvon a obvaz	Praktické předvedení
b) Předplsťovat a plstit, tj. uložit plást do plachetky, vložit plachetku s plástem do stroje a překládat plásty	Praktické předvedení
c) Prohlédnout plstěné polotovary a opravit vadné plástky zaklepáním kloboukové hmoty, odstranit žíly a závalky	Praktické předvedení
d) Plstit za mokra, tj. nastavit stroj, naložit podávací pás a překládat plásty, nebo vyrobit vlněný polotovar, tj. připravit materiál, mykat, plástit a plstit	Praktické předvedení
e) Odvodnit a usušit polotovar, tj. naplnit odstředivku, provést obsluhu odstředivky, provést obsluhu sušicí (vysokofrekvenční) pece, ručně dřít, vyvážit a přeznačit polotovary	Praktické předvedení
f) Uvést příklady výrobních předpisů včetně údajů o zpracovávaném materiálu, technologickém postupu a vyráběném plstěném polotovaru	Ústní ověření
g) Uklidit pracoviště, vyčistit a provést jednoduchou údržbu u 3 z uvedených strojů: plásticí stroj, předplsťovací stroj, valchovací stroj, kladivová valcha, tříválcový stroj, sušicí pec	Praktické předvedení
h) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat předepsané osobní ochranné pracovní prostředky při obsluze strojů	Praktické předvedení
i) Vyplnit průvodku s informacemi o výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/plstar#zdravotni-zpusobilost).

Uchazeči bude zadána příprava a výroba plástů - zhotovení 12 kusů plstěných polotovarů/výrobků srstěných, nebo vlněných dle aktuálního výrobního programu firmy.

Zkouška bude probíhat za běžného provozu při výrobě plsti, při kterém s ohledem na charakter výroby jde zejména o finanční hodnoty zpracovávaných materiálů a kvalitu vyrobeného produktu. Uchazeč bude vykonávat prakticky ty pracovní operace nebo úkony, které nezpůsobí finanční ztráty, nebo některé úkony operací vykonává, pokud stroj není v chodu.

Uchazeč dostane komplexní úkol a bude vykonávat operace (pracovní úkony) náležející k odborné kompetenci, zkoušející bude sledovat plnění úkolu. Zkoušející bude sledovat uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu také z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, tj., jak si uchazeč vede při obsluze strojů a jak se pohybuje v provozu plsťařské výroby. Vzhledem k charakteru výroby plsti a k provozním podmínkám, v nichž bude probíhat zkoušení, jsou dále nastíněny konkrétní postupy zkoušení.

Odborná kompetence Orientace v pracovních a technologických postupech při výrobě plsti: Operace uvedené pod kritérii hodnocení a) až c) bude uchazeč provádět na polotovarech připravených pro vykonání zkoušky.

Odborná kompetence Výroba kloboučnické plsti: Operace uvedené pod kritérii hodnocení a) až e) a g) bude uchazeč provádět prakticky; pro ověření kritéria hodnocení g) zkoušející vybere 3 stroje ze strojů uvedených v kritériu hodnocení. Při plnění kritéria hodnocení f) bude uchazeč odpovídat na otázky zkoušejícího, otázky pro zkoušení si zkoušející připraví před zkouškou podle údajů uvedených v kritériu hodnocení f) a podle aktuálního výrobního programu firmy.

Po celou dobu hodnocení budou sledovány používané pracovní postupy, dodržování předpisů bezpečnosti práce, dodržování časového harmonogramu a samostatnost zkoušeného při volbě postupů a vykonávání jednotlivých činností.

Jednotlivá kritéria hodnocení se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na proces, tak na výsledek pracovní činnosti, tzn. na kvalitu zhotoveného polotovaru/výrobku, zejména na vzhled a funkčnost polotovaru/výrobku. Při ověřování splnění kritérií hodnocení založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě zhotoveného produktu i k časovému hledisku zvládání operací.

Uchazeč si zajistí vhodné pracovní oblečení a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém se realizuje zkouška.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání se zaměřením na plsťařskou výrobu a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby plsti nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oboru plsťařské nebo textilní výroby.
b) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na výrobu pokrývek hlavy a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby plsti nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oboru plsťařské nebo textilní výroby.
c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti textilní nebo oděvní výroby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby plsti nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oboru plsťařské nebo textilní výroby.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na textilní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby plsti nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo učitele odborného výcviku v oboru plsťařské nebo textilní výroby.
e) Profesní kvalifikace 31-037-H Plsťař/plsťařka nebo profesní kvalifikace 31-046-H Úpravář/úpravářka srsti nebo profesní kvalifikace 31-047-H Zušlechťovač plsti + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby plsti.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici dílnu vybavenou na odpovídající úrovni, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Osobní ochranné pracovní prostředky (pracovní zástěra, rukavice, chrániče sluchu, ochranné brýle)
- Základní vybavení pracoviště pro výrobu a zpracování kloboučnické plsti na kloboučnické polotovary/výrobky, tj. plásticí stroj, předplsťovací stroj, valchovací stroj, mykací stroj, kladivová valcha, tříválcový stroj, odstředivka, sušicí pec, pomůcka na ruční dření plsťařského polotovaru, pomůcky na běžnou údržbu strojů a zařízení
- Různé druhy textilní suroviny, např. vlna, králičí srst, zaječí srst apod., asi 2 kg kloboučnické srsti pro jednoho uchazeče
- Průvodka s informacemi o výrobku, pracovní návodka

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 5 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Tonak a. s., Nový Jičín